

DIREKTORĖS DALIOS UŽPĖLKIENĖS 2012 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos (toliau – ŠSVB)¹ direktoriaus 2012 metų veiklos ataskaita parengta ir teikiama rajono Savivaldybės tarybai vadovaujantis rajono Savivaldybės tarybos 2013-01-31 d. sprendimu Nr. T1-636 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės biudžetinių, viešųjų įstaigų ir kontroliuojamų įmonių vadovų 2012 metų veiklos ataskaitų grafiko patvirtinimo“ ir rajono Savivaldybės tarybos 2010-11-25 d. sprendimu Nr. T1-1564 patvirtintų Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos nuostatų V skyriaus 18.4 dalimi, kuri numato, kad bibliotekos direktorius „teikia Savininkui Bibliotekos direktoriaus metų veiklos ataskaitą“. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-06-04 įsakymo Nr. IV-320 „Dėl bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pirmo skyriaus 8 dalimi „Bibliotekos vadovai neatestuojami, jų veiklą vertina įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija arba įstaigos savininkas teisės aktų nustatyta tvarka“, patvirtinta Bibliotekininkų atestavimo tvarka. Bibliotekos direktorius pareigas vykdė vadovaudamasis naujos redakcijos Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos direktoriaus pareiginiiais nuostatais, patvirtintais rajono Savivaldybės Administracijos direktoriaus 2012-03-12 d. įsakymu Nr. A2-91 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos direktoriaus pareiginių nuostatų patvirtinimo“.

Rajono Savivaldybės tarybos sprendimų, Administracijos direktoriaus įsakymų vykdymas

ŠSVB tikslų, uždavinių ir prioritetų vykdymą ataskaitiniais metais įtakėjo Savivaldybės tarybos sprendimai: „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto“ (2012-02-23 Nr. T1-294), kuriuo SVB paskirti 1588000 Lt biudžetiniai asignavimai (+54000 Lt daugiau, nei 2011) savarankiškoms funkcijoms vykdyti; „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų Kultūros projektų sąrašo patvirtinimo“ (2012-02-23 Nr. T1-301), kuriuo ŠSVB skirtas 11000 Lt dalinis finansavimas 3 projektams vykdyti; „Dėl jaunimo programos 2012 m. projektų sąrašo patvirtinimo“, kuriuo ŠSVB skirta 1000 Lt projektui „Atrask save: jaunų žmonių socialinis dialogas“ įgyvendinti (2012-02-23, Nr. T1-340); „Dėl pritarimo Šilutės rajono kultūros įstaigų vadovų 2011 metų veiklos ataskaitoms“, kuriuo pritarta ŠSVB direktoriaus ataskaitai (2012-03-22, Nr. T1-341); „Dėl leidimo perkelti asignavimus“, kuriuo leista ŠSVB perkelti 3500 Lt socialinio draudimo lėšų skolai už kompiuterinę programą (turtui įsigyti) sumokėti (2012-11-22 d., Nr. T1-587); „Dėl Šilutės 2013 metų strateginių renginių sąrašo patvirtinimo“, kuriuo ŠSVB „Tarptautinė vaikų knygos mugė“ patvirtinta rajono savivaldybės 2013 metų strateginiu renginiu (2012-11-22, Nr. T1-594). Vykdamas rajono Savivaldybės tarybos sprendimus ŠSVB viešųjų kultūros renginių vartotojams buvo pasiūlyta įdomesnio turinio meniškai vizualizuotų knygos ir žodžio renginių, kuriems ŠSVB papildomai pritraukė lėšų iš įvairių Lietuvos fondų bei programų. ŠSVB teisės aktų reglamentą papildė 19 rajono Savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymų įvairiais ŠSVB veiklos organizavimo klausimais: dėl buhalterinės apskaitos ir atsiskaitomybės (3), ŠSVB direktoriaus dalyvavimo mokymo ir atstovavimo renginiuose (12), viešųjų darbų programos įgyvendinimo (2) ir tarnybinio automobilio kuro normos taikymo (1). Vykdamas Savivaldybės Administracijos direktoriaus 2012-09-18 d. įsakymą Nr. A1-1053 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės interneto

¹ ŠSVB - Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešoji biblioteka

svetainės administravimo tvarkos aprašo“, parengtas ir ŠSVB direktoriaus 2012-12-04 d. įsakymu Nr. V-122 patvirtintas „Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos interneto svetainių administravimo tvarkos aprašas“, kuris reglamentuoja duomenų skelbimo ŠSVB administruojamose internetinėse svetainėse www.silutevb.lt, www.silutesknygininkai.lt tvarką.

Vykdam 2012-06-11 rajono Savivaldybės Administracijos direktoriaus parengto „Šilutės rajono savivaldybės seniūnijų, bendruomenių 2012 m. pareiktų pastabų ir pasiūlymų bei jų įgyvendinimo priemonių plano“ 35 punktą „Dėl naujų baldų Bikavėnų bibliotekai“ ir priemonę „Ieškoti galimybių įsigyti pagal projektus“ Šilutės SVB Administracija atliko: panaudojant turimus SVB sistemoje baldų įrangos resursus pertvarkė Bikavėnų filialo patalpų interjerą, apipavidalino dokumentų fondus naujais informaciniais ženklais bei bibliotekinėmis nuorodomis, patalpose sukūriant jaukesnį interjerą ir bibliotekinių paslaugų aplinką vartotojams.

Savivaldybės strateginio plėtros plano ŠSVB sektoriuje įgyvendinimas – lyginamoji analizė (2011-2012)

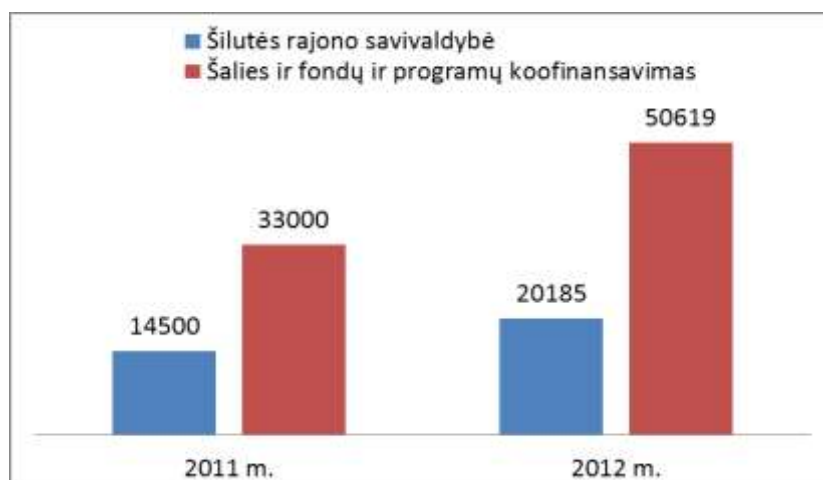
Savivaldybės strateginiame plėtros plane ŠSVB veikla sutelkta 01-04 uždaviniuose ir 01; 06-08 priemonėse. Vykdam uždavinį 01 „Siekti kultūrinės veiklos gerinimo“ ir priemonę „Kultūrinės veiklos programos rėmimas“ ŠSVB specialistai planavo parengti 10 projektų (20000 Lt) rajono savivaldybės ir šalies fondams bei programoms papildomam finansavimui gauti.

Faktiškai įvykdyta (2012), lyginimas su 2011 m.

Kodas.	Priemonė	2011	2012	Skirtumas
01 Uždavinys: siekti kultūrinės veiklos gerinimo				
01.01.	Kultūrinės veiklos programos rėmimas. Finansuotų projektų skaičius/lėšos. Iš jų:	8 projektai/47,5 tūkst. Lt	12 projektų/70,8 tūkst. Lt	+ 4 projektai/+23,3 tūkst. Lt
01.01.	Šilutės rajono savivaldybės programos/lėšos	3 projektai/14,5 tūkst. Lt	4 projektai/20,2 tūkst. Lt	+1 projektas/+5,7 tūkst. Lt
01.01.	Šalies fondai ir programos/lėšos	5 projektai/33,0 tūkst. Lt	8 projektai/50,6 tūkst. Lt	+3 projektai/+17,6 tūkst. Lt

2012 m. per rajono savivaldybės Kultūros plėtros programą ŠSVB projektams skirtas 20,2 tūkst. Lt finansavimas (arba +5,7 tūkst. Lt) daugiau nei 2011 m. Tačiau ŠSVB sugebėjo pritraukti alternatyvaus finansavimo lėšų iš Lietuvos fondų bei programų 2012 m. 50,6 tūkst. Lt arba 17,6 tūkst. Lt daugiau nei 2011 metais.

ŠSVB PROJEKTINIO FINANSAVIMO LĖŠOS (2011-2012)

Vykdam uždavinį 02 „Skatinti specialistus įgyti aukštąjį išsilavinimą, persikvalifikuoti“ ir priemonę „Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos darbuotojų dalyvavimas seminaruose, stažuotėse, studijavimas aukštosiose mokyklose“ ŠSVB planavo ir išsiuntė naujoms žinioms ir kompetencijoms įgyti 19 (2012) specialistų. Tam panaudota 3,5 tūkst. Lt iš visų SVB metinių (2012) biudžetinių asignavimų (1588000 Lt).

Kodas	Priemonė	2011	2012	Skirtumas
02 Uždavinys: skatinti specialistus įgyti aukštąjį išsilavinimą, persikvalifikuoti				
02.01.	Darbuotojų dalyvavimui seminaruose, stažuotėse, mokymuose/lėšos	14 darbuotojų/3,5 tūkst. Lt	19 darbuotojų/3,5 tūkst. Lt	+ 5 darbuotojai

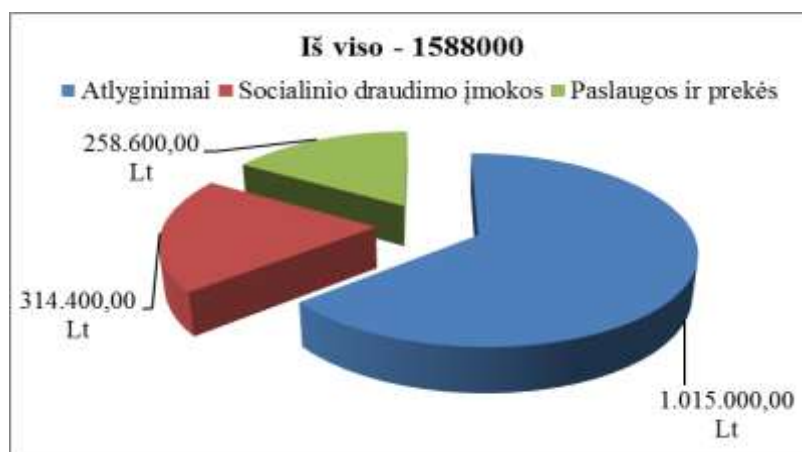
Atsižvelgiant į naujos buhalterinės apskaitos VSAFAS diegimo ŠSVB buhalterijos padalinyje reikalavimus bei naujus pokyčius Lietuvos viešųjų pirkimų įstatyme ir poįstatyminiuose teisės aktuose (2012) žinioms atnaujinti, kompetencijoms ir įgūdžiams įtvirtinti į mokymų seminarus siūsti ŠSVB viešųjų pirkimų organizatoriai, vyr. buhalteris, personalo dokumentus informantis specialistas. ŠSVB valdymo specialistai ir bibliotekininkai profesines žinias gilino devyniuose seminaruose, penkiose konferencijose, dviejuose mokymuose. Darbuotojų dalyvavimui seminaruose, stažuotėse, mokymuose (2011-2012) skirtos lėšos nekito (3,5 tūkst. Lt).

Vykdam uždavinį 03 „Siekti paslaugų administravimo ir efektyvumo“ ir priemonę „Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos prekių ir paslaugų naudojimas“, naudoti viešosios bibliotekos Savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos skirti biudžetiniai asignavimai (2012) 1584500 Lt (arba + 50500 Lt nei 2011) su darbo užmokesčiu ir Valstybinio socialinio draudimo įmokomis.

Kodas	Priemonė	2011	2012	Skirtumas
03 Uždavinys: siekti kultūros paslaugų administravimo tobulinimo ir efektyvinimo				
03.01.	Prekių ir paslaugų naudojimas. Iš jų:	1882,4 tūkst. Lt	1905,5 tūkst. Lt	+ 23,1 tūkst. Lt
03.01.	Įsigytas turtas/lėšos	244,6 tūkst. Lt	168,9 tūkst. Lt	-75,7 tūkst. Lt
03.01.	Įsigyta naujų dokumentų/lėšos	98,3 tūkst. Lt	148,6 tūkst. Lt	+ 50,3 tūkst. Lt
03.01.	Sumokėtas darbo užmokestis su Valstybinio socialinio draudimo įmokomis	1314 tūkst. Lt	1329,4 tūkst. Lt	+ 15,4 tūkst. Lt
03.01.	Įsigyta prekių, atsiskaityta už paslaugas	225,5 tūkst. Lt	258,6 tūkst. Lt	+ 33,1 tūkst. Lt

64,0 % nuo bendro (2012) ŠSVB skirto biudžeto sudarė darbo užmokestis, 19,8 % socialinio draudimo įmokos ir tik 16,2 % – prekių ir paslaugų mokėjimai.

ŠSVB BIUDŽETAS (2012)

Trečiajam uždaviniui vykdyti buvo planuotas 1798,7 tūkst. Lt poreikis. Skirta 1905,5 tūkst. Lt. Įsigyta buhalterinės apskaitos programa „Progra“ (3,5 tūkst. Lt), programinė kompiuterinė įranga (165,4 tūkst. Lt) ŠSVB, naujų dokumentų – periodikos 6970 fiz. vnt. (148,6 tūkst. Lt), sumokėtas darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos (1329,4 tūkst. Lt), įsigyta prekių ir atsiskaityta už paslaugas (258,6 tūkst. Lt).

Vykdamas uždavinį 04 „Skatinti kultūros įstaigas suteikti daugiau mokamų paslaugų“ ir priemonė „Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos pajamos už suteiktas paslaugas“ planuota (2012) surinkti 10,0 tūkst. Lt mokamų paslaugų pajamų, kurios, suplanuotos biudžetiniuose asignavimuose (2012), sudarė SVB bendrą biudžetą – 1598000 Lt.

Kodas	Priemonė	2011	2012	Skirtumas
04 Uždavinys: skatinti kultūros įstaigas suteikti daugiau mokamų paslaugų				
04.01.	Pajamos už suteiktas paslaugas	9,7 tūkst. Lt	9,8 tūkst. Lt	+ 0,1 tūkst. Lt

Surinkta 9,8 tūkst. Lt (2012), lyginant su 2011 m. + 0,1 tūkst. Lt daugiau. ŠSVB mokamų paslaugų įplaukas sudarė tik apyvartinės lėšos už elektroninius skaitytojo pažymėjimus, skenavimo, kopijavimo paslaugas bei automobilio Ford Transit nuomą.

Bibliotekos tikslų, uždavinių, veiklos prioritetų įgyvendinimas

Naujoviškos, modernios, besikeičiančios, draugiškos ir nuolat atsinaujinančios viešosios bibliotekos ir jos 23 struktūrinių padalinių sampratą suformavo ir įtvirtino (2008-2012) vykdytas „Pasaulio bibliotekų“ programos „Bibliotekos pažangai“ projektas Lietuvoje. Inovatyvių idėjų ir naujoviškos bibliotekos sėkmės garantas – stabilios finansinės investicijos į bibliotekų sektoriaus paslaugų įvairovės, komforto ir naujovių kaitos palaikymą.

ŠSVB įsitvirtino regiono bendruomenėse kaip patikima ir saugi intelektualių žinių, informacijos, skaitybos ir kultūrinės edukacijos paslaugų davėja, dirbanti Jungtinės veiklos sutarčių pagrindu, komunikuojanti su partnerėmis – visomis rajono švietimo įstaigomis ir neformaliomis grupėmis, atverianti duris mokymuisi visą gyvenimą NVO sektoriaus ir trečiojo amžiaus bendruomeniečiams, skatinanti įgyvendinti savanorystės idėjas, palaikanti savanorišką jaunimo veiklą, Šilutės knygos ir rašto paveldo saugą bei aktualizavimą, skaitybą, žinių ir informacijos prieigą.

Viešoji biblioteka – aktyvi socialinio bendruomenės gyvenimo lyderė, ne kelkraščio pakeleivė, kurią iš apklaustųjų kultūros paslaugų vartotojų – apklausų dalyvių palankiai vertina net 96% respondentų².

ŠSVB tikslai, uždaviniai ir veiklos prioritetai apima platų bibliotekų paslaugų vartotojų poreikių spektrą ir yra orientuoti į kasdienes paslaugas, atitinkančias Šilutės krašto bendruomenės gyventojų interesus – nuo nemokamos virtualios prieigos prie informacijos, susijusios su bankininkyste, sveikatos apsauga, darbo paieška, teisės konsultacijų, iki apsilankymų viešojoje bibliotekoje ir 23 jos miestelių bei kaimo filialų stacionaruose įvairiaplanėms paslaugoms gauti.

Čia – vartotojų patogumui organizuota nemokama prieiga prie specializuotų duomenų bazių (mokymuisi, konsultacijoms, turizmui), rengiamos profesionalaus ir mėgėjiško meno parodos (2012 – 76), vyksta susitikimai su meno kūrėjais ir menininkais (2012 – 93), užsiėmimai edukacinėse programose pagal amžiaus grupes bei pomėgius (2012 – 54), užsienio atlikėjų, rašytojų, knygos

² Regionų kultūros būklės tyrimas, sociologinio tyrimo ataskaita. V., 2009

ilustruotojų, mokslininkų kūrybos vakarai (2012 – 142), kiti viešųjų kultūros erdvių renginiai (2012 – 119).

Bibliotekų tinklas

Vadovaujantis bibliotekos Savininko teises ir pareigas įgyvendinančios rajono Savivaldybės tarybos 2010-11-25 d. sprendimu Nr. T1-1564 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos nuostatų naujos redakcijos patvirtinimo“ rajone veikia F. Bajoraičio viešoji biblioteka su 23 miestelių bei kaimo filialais. „Šilutės rajono Savivaldybės Administracijos direktoriaus ir Savivaldybės Administracijos 2011 m. veiklos ataskaitos“ skyriuje „Švietimas, kultūra, jaunimo ir sporto reikalai“ buvo pastebėta, kad „reikia diskusijos dėl tinklo peržiūros ir bibliotekų paslaugų teikimo būdų įvairovės“. Todėl atskaitiniais metais (2012) ŠSVB sudaryta valdymo specialistų, bibliotekininkų, darbo grupė atliko išsamią F. Bajoraičio viešosios bibliotekos tinklo lyginamąją analizę pagal pagrindinius ir papildomus SVB tinklų savivaldybėse formavimo kriterijus trimis lyginimo aspektais. Bibliotekos direktorė Dalia Užpelkienė 2013-02-19 SVB tinklo analizę pristatė Bibliotekos savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų vadovams, dalyvaujant rajono merei Daivai Žebelienei, Administracijos direktoriui Raimundui Ambrozaičiui, direktoriaus pavaduotojui Alvydui Šimelioniui, Kultūros skyriaus vedėjai Vilmai Griškevičienei. ŠSVB tinklas lygintas su Lietuvos SVB (6), turinčiomis su Šilute panašią teritoriją bei gyventojų skaičių, Klaipėdos regione su SVB (5) tinklu. Atlikta ŠSVB vidinio tinklo pagal 11 rajono seniūnijų teritoriją bei gyventojų kaitos tendencijas analizė. ŠSVB atliktos Šilutės rajono viešosios bibliotekos ir 23 filialų tinklo lyginamosios analizės savitikrai naudotasi Šilutės rajono bibliotekų tinklo išdėstymo baigiamųjų išvadų duomenų palyginimu su UAB „BGI Consulting“ atlikto (2012) „Kultūros ir kūrybinių paslaugų savivaldybių kultūros įstaigose tyrimo“³ dalimi „Savivaldybių viešosios bibliotekos“ ir baigiamosiomis išvadomis. ŠSVB tinklo lyginamoji analizė leidžia daryti išvadas, kad: F. Bajoraičio viešoji biblioteka su 23 filialais (1990-2012) buvo nuosekliai restruktūrizuojama, sujungiant-atjungiant filialus, vykdančius ir mokyklų bibliotekų funkcijas (nuo 4 - 1990, iki 9 - 2012), mažinant filialų tinklą (nuo 44 – 1990, iki 23 – 2012). Šiuo metu (2012) F. Bajoraičio viešosios bibliotekos tinklas yra optimalus, vienas mažiausių Lietuvoje ir Klaipėdos regione pagal savivaldybės užimamą teritoriją ir gyventojų skaičių. Šilutės SVB tinklas yra organizuotas ekonomiškai: 9 filialai vykdo ir mokyklų bibliotekų funkcijas, kai tuo tarpu Lietuvoje vidutiniškai 1 SVB tenka 1,5 filialo, o Klaipėdos regione iš viso nėra filialų, vykdančių ir mokyklų bibliotekų funkcijas. Šilutės SVB yra ženkliai didesni bibliotekininkų darbo krūviai, nei Lietuvos SVB, turinčių panašų į Šilutės rajono savivaldybės teritorijos dydį ir gyventojų skaičių, ir yra vidutiniškai didesni nei Klaipėdos regiono SVB.

Rajono SVB	Registruota vartotojų	Lankytojų skaičius	Viešųjų kultūros erdvių renginiai	Kompiuterizuotos darbo vietos	Informacinės užklauskos
Šilutės SVB	10731	219379	747	217	8616
Vidutiniškai Lietuvos SVB (panašų į Šilutės SVB)	10707	177307	739	170	8100
Vidutiniškai Klaipėdos regiono SVB	6497	113539	457	113	6082

³ Kultūros ir kūrybinių paslaugų savivaldybių kultūros įstaigose tyrimas, 2012, gruodis. V., p. 3-4, p. 36-51

Šilutės SVB turi mažesnę filialų tinklą, nei teritorija ir gyventojų skaičiumi į Šilutę panašių (Anykščių, Kėdainių, Kelmės, Radviliškio, Rokiškio, Šiaulių r.) SVB, tačiau F. Bajoraičio viešoji biblioteka yra gyvybingesnė, aktyvesnė, nuoseklesnė, lankomesnė ir patrauklesnė. Tai akivaizdu ir dar vienu aspektu. Praėjusių metų liepą, įvertinus paslaugų vartotojams naudosenos aktyvumo būklę Šilutės SVB tinkle, atnaujintas ir išplėstas bibliotekų vartotojams siūlomų mokamų ir nemokamų paslaugų paketas (41 atnaujinta, prieiga per www.silutevb.lt), labiau atitinkantis specializuotus knygmylių skaitybos, informacijos, neformalaus švietimo, viešųjų kultūros erdvių renginių, bendravimo, saviraiškos, mokymosi visą gyvenimą ar kitus individualizuotus poreikius.

Biblioteka – judrių, kasdienių veiklų erdvė

Šilutės SVB ir 23 jos struktūriniuose padaliniuose 2012 m. įregistruotas 10731 vartotojas, arba 24,3% nuo bendro gyventojų skaičiaus (lyginant su 2011 + 2,3%). Sutelkta 219379 lankytojai, arba vidutiniškai vienas rajono gyventojas pravėrė bibliotekos duris 4,5 kartų per metus. Aktyvėjančią bibliotekos lankomumą patvirtina augantis dokumentų skolinimosi skaitytį namuose išduoties rodiklis – 167492 (2012), kai 2011 m. jis siekė 164296 fiz. vienetų knygų bei elektroninių dokumentų. Viešojoje bibliotekoje vartotojų patogumui – daugiakalbės prenumeruojamos specializuotos duomenų bazės Infolex Praktika, EBSCO, Grove Music Online, Grove Art Online, Oxford English Dictionary, kurių panauda itin pravarti savaitgaliais į namus sugrįžtančiam akademiniam jaunimui, gimnazistams, intelektualiajai bendruomenės daliai, miesto svečiams – užsieniečiams. Besinaudojančių elektroninėmis duomenų bazėmis skaičius (2012) siekė 5520. Šilutės SVB ir filialai tapo aktyvios elektroninės socialinės komunikacijos centrais, sukuriančiais nemokamą galimybę bendrauti su užsienyje dirbančiais šeimų nariais, studijuojančiu jaunimu, vykdyti elektroninės bankininkystės, mokesčių deklaravimo, darbo paieškos, savarankiško juridinio konsultavimosi paslaugas. Ataskaitiniu laikotarpiu Šilutės SVB tinkle užregistruoti 70232 interneto vartotojų seansai, atsiųsti 8779 elektroniniai įrašai, 2585 virtualūs vartotojų apsilankymai, įvykdyta 8616 atsakymų į įvairaus turinio informacines užklausas.

ŠSVB ir 23 filialai yra finansuojami valstybės ir biudžeto lėšomis. Todėl knygų ir elektroninių laikmenų ištekliai gausiai papildyti naujomis knygomis ir audiovizualiniais dokumentais (2012 m. per Kultūros ministeriją skirta 100800 Lt arba 50151 Lt daugiau nei 2011). ŠSVB tinkle įrengta 217 kompiuterizuotų darbo vietų su modernia kompiuterine programine įranga, mokymams pradėta naudoti nauja kilnojamoji dešimties kompiuterių klasė (projekto lėšos, vadovė Sandra Jablonskienė), veiklą įvairina Kultūros rėmimo fondo (Vilnius) ir Kultūros ministerijos programų projektų idėjos (50619 Lt), kurias koofinansavo rajono Savivaldybės (20185 Lt) Kultūros plėtros programa.

Viešųjų kultūros erdvių renginiai knygos, meno, žinių ir informacijos gurmanams

Skirtingai nuo kitų Šilutės krašto kultūros įstaigų, Šilutės SVB ir jos struktūriniai padaliniai yra kasdienių bibliotekinių paslaugų davėjai, atveriantys bibliotekų duris ir savaitgaliais. Todėl bibliotekose vykstantys viešųjų kultūros erdvių knygos renginiai turi ne tik tikslinį adresatą, bet ir motyvuotus tikslus: populiarinti biblioteką, nes ši – durys, atviros visiems, skatinti skaitymą kaip nemokamą ir patikimą knygmylio žinių, pojūčių, mąstysenos ir elgesio formavimo pagalbininką, teikti informaciją ir naujų komunikacijos technologijų panaudą pagal bibliotekinių paslaugų spektrą 41 (nuo 2012-07-14) atnaujintame ir specializuotame Šilutės SVB ir filialų stacionare įregistruotiems ir potencialiems paslaugų vartotojams. SVB (2012) surengti 747 įvairaus pobūdžio, trukmės, vizualizacijos knygos renginiai, iš kurių 42 – įvairaus pobūdžio ekspozicijos su tradiciniais bei virtualiais pristatymais. Palankiausių lankytojų vertinimų bei pripažinimo susilaukė ŠSVB Palėpėlėje atvertos profesionalių menininkų parodos: Valdo Tisaičio „Šaržai“ (Vilnius), jaunojo

fotografo Oskaro Venckaus personalinė paroda „Dūzgianti vasaros pieva“ (Šilutė), Jūratės Mykolaitytės ir Klaudijaus Petrulio „Tapyti laikrodžiai“ (Vilnius) ir aibė kitų (Rita Blauzdytė, Aldona Norbutienė). Sėkmingu ir pripažintu metų kaimo filialų (Juknaičių, Kintų ir Vilkyčių) bibliotekininkų debiutu tapo virtualus kino ir fotomedžiagos projektas „Fotomedžioklė...“, pasibaigęs išpūdinga virtualia ekspozicija ir mėgėjišku kino filmu (Dileta Daujotienė, Ramutė Mačiulaitienė, Palmyra Jančiauskienė). Nauja ir modernia žinių bei informacijos sklaidos forma yra ŠSVB pradėtos rengti virtualios parodos, sukuriančios bibliotekose įregistruotiems ir potencialiems vartotojams galimybę mėgautis paveldosaugine, pažintine, studijoms ir laisvalaikiui skirta skaitmenine medžiaga už tradicinės bibliotekos sienų – virtualioje erdvėje. Skaitmeninių įvairios tematikos ir turinio parodų surengta 8: „Nepriklausomybės akto signataras Kazimieras Šaulys“, skirta gimimo 140-mečiui (Virginija Veiverienė), „Vasario 16-osios minėjimų istorija 1919-1940 metais“ (Marina Lodusova), „Išsisupus plačiai... Maironio kūrybos banga“ (Bronė Paldauskienė), kita. Pamario krašto bibliotekininkai vis dažniau atveria asmeninių šilutiškių dokumentų lobynus, įvairiomis renginių formomis pateikdami vertingą ikonografiją, dokumentiką ar atskleisdami vertingų bibliofilinių bibliotekėlių turinį. Išpūdinga Juknaičių filiale surengta paroda „Mūsų kasdienybė ir šventės“ iš asmeninių juknaitiškių ikonografijos rinkinių (Dileta Daujotienė); degutiškiams jau trečius metus iš eilės rengiama kraštotyrynė-pažintinė kelionė dviračiais „Tėvų ir senelių takais“, apilankant ir sutvarkant istorinių asmenybių bei vietos šviesuomenės žmonių kapavietes Laugalių, Kalininkų ir Juodžių kaimuose (Elena Dragūnienė); parengta ikonografijos ir dokumentų ekspozicija „Katyčiai: istorija ir šiandiena“, kurioje kaimelio istorija atskleista per asmeninėse Vernerio Pieteraičio, Viktoro Vaitiekovo, Juzefos Tamavičienės kolekcijose ir Katyčių pagrindinės mokyklos muziejuje saugojamus istorinius eksponatus ir rašytinę medžiagą (Marina Lodusova).

Šįmet knygų autorių ir skaitytojų komplimentų gausa lydėjo į Šilutę po trijų metų sugrįžusį ketvirtąjį tarptautinį literatūrinį rudenį „Prisijaukinkim žodį, paukštį, debesį...“. Šventės-konkurso vertinimo komisijai teko nelengva užduotis: perskaityti ir įvertinti 56-ių iš Šilutės krašto kilusių ar kitaip su juo susijusių autorių sukurtas (2009 – 2012) 75 knygas. Iš viso vertinti 53 knygų tekstų autoriai ar bendra autoriai (rašytojai, poetai, literatai mėgėjai, mokslo darbuotojai), 13 – knygų sudarytojų, redaktorių ar knygų parengėjų, 5 – vertėjai, 4 – knygų iliustruotojai, fotografai. Pirmą kartą Šilutės krašto knyginių istorijoje paskelbtas literatūrinės Fridricho Bajoraičio premijos laureatas, kuriuo tapo šilutiškis poetas Audrius Šikšnius, ir 9 nominacijų laimėtojai, kuriems įteiktos išpūdingos meninės plaketės (rėmėjas – UAB „Šilutės būstas“). Šventės-konkurso laureatui įteikta 1000 litų premija (DnB banko Šilutės skyrius). Renginių organizavo viešosios bibliotekos skyrių vedėjos Vita Gerulienė, Laima Dumšienė, Aldona Norbutienė, Nijolė Budreckienė. Jaunimo pilietiškumo ugdymui pasitarnavo netradiciniai ir iki šiol nebuvę virtualūs renginiai tokie, kaip filmo „Tūkstantis galimybių“ premjera ir virtualus susitikimas su filmo kūrėjais (Sandra Jablonskienė), virtualios parodos „Laisvės gynimas 1990-1991“ pristatymas (Marina Lodusova), edukacinė pamoka „Lietuva 1991-01-13. Atgarsiai“. Dokumentų parodos „Mus suvienijo Lietuva“ projekcija, dalyvaujant Šilutės miesto jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikams ir pedagogams (Vita Gerulienė), kiti.

Pastebėtina, kad pastaraisiais metais viešojoje bibliotekoje ir filialuose rengiami viešųjų kultūros erdvių knygos renginiai bendroje Šilutės krašto panoramoje vis dažniau išsiskiria išpūdingesne knygos, žodžio ir rašto vizualizacija, gausiai pritraukiančia renginių tikslinę publiką bei prognozuojamus adresatus. Tarp gausos knygų renginių ataskaitiniu laikotarpiu itin palankių publikos vertinimų sulaukė protų mūšiai – kovų turnyrai, sutelkę į Šilutės SVB ne tik jaunuomenę, bet ir trečiojo amžiaus šilutiškius sužinoti, išgirsti ir tiesiog linksmai praleisti laisvalaikį bibliotekoje (Laima Dumšienė, Sandra Jablonskienė, Vita Gerulienė, Dalia Vasiliauskytė, Vaidas Muliarčikas). „Europrotų turnyras“ ir keturi jo etapai sutraukė per tūkstantį komandinio žaidimo aistrualių, norinčių bibliotekoje įdomiai, linksmai ir turiningai ne tik praleisti laisvalaikį, bet ir įgyti naujų ar atnaujinti turimas žinias. Pirmą kartą išpūdingai surengtas protų kovų turnyras, skirtas

Vietos savivaldos dienos paminėti. Kartu su Šilutės krašto gimnazistų, medikų, valstybės tarnautojų komandomis žinių turnyre kovėsi vietos politikai.

Laimėtoja pripažintai Šilutės pirmosios gimnazijos „Pelėdžiukų“ komandai atiteko rajono Savivaldybės merės Daivos Žebelenės prizas ir turnyro organizatorių diplomas.

Tradiciškai įgyvendinant skaitybos skatinimo misiją, Šilutės SVB ir jos struktūrinių padalinių bibliotekininkai surengė įspūdingus knygos vakarus-susitikimus su Lietuvos žodžio ir meno kūrėjais: knygos „Apie Justiną Marcinkevičių“ pristatymas, dalyvaujant autoriui, literatūros kritikui Valentinui Sventickui, poetui Mindaugui Nastaravičiui; susitikimas su vaikų rašytoja Urte Uliūne bei knygų iliustratoriumi Pauliumi Juodišiumi; susitikimas su Kaliningrado (buv. Karaliaučiaus) Liudviko Rėzos lietuvių kultūros draugijos nariais ir Kaliningrado rašytoju Borisu Bartfeldu (Aldona Norbutienė, Nijolė Budreckienė). Surengta Nacionalinės premijos laureato, fotomenininko Romualdo Požerskio ir Monikos Požerskytės fotografijų paroda su naujo albumo „Degantis žmogus“ pristatymu ir dokumentinio filmo apie Nevados dykumoje vykstantį alternatyvų meno festivalį premjera. Įsidėmėtina, kad vis dažniau į bibliotekoje rengiamus intelektualaus turinio renginius renkasi miesto jaunuomenė, vidutinio amžiaus žmonės ir savaitgaliais į namus sugrįžtantis akademinis jaunimas. Tai leidžia tikėti, kad biblioteka populiarėja, tampa bendruomenės intelektualiosios minties centru, o bibliotekinių paslaugų vartotojams siūlomas renginių turinys vis dažniau atitinka jų interesus.

Tarptautinės partnerystės ryšiai

Sėkmingai tęsiant bibliotekininkų tarptautinės partnerystės ryšius (2012) F. Bajoraičio viešoji biblioteka pasirašė naujo turinio partnerystės sutartis su Bauskės centrine (Latvija), Ararato sritine (Armėnija), Kaliningrado (Rusija) municipaline bibliotekomis ir Kaliningrado A. P. Gaidaro sritine vaikų biblioteka. Su šių bibliotekų bendruomenėmis šilutiškius bičiulystę sieja nuo 1974-ųjų metų. Partnerystės ir bendradarbiavimo sutartis taip pat pasirašyta su Punsko (Lenkija) lietuvių kultūros namais. Pirmą kartą, tęsiant partnerystę su Khashuri biblioteka Gruzijoje, mažiesiems šilutiškiams surengtas virtualus teletiltas „Susipažinkime“, kurio metu internetu bendravo Šilutės-Khashuri mažieji bibliotekų skaitytojai (Vita Gerulienė). Tęsiant bendradarbiavimą su Brašovo Dž. Baritui (Rumunija) centrine biblioteka Šilutės SVB darbuotojai dalyvavo kolegų rumunų surengtoje tarptautinėje konferencijoje „BIBLIO‘2012“, kur skaitė pranešimą „Inovatyvūs skaitymo būdai F. Bajoraičio viešosios bibliotekos pavyzdžiu“. Šilutiškių bibliotekininkų patirtis, paskelbta įspūdingame tarptautinės konferencijos pranešimų rinkinyje, reprezentavo ne tik F. Bajoraičio viešąją biblioteką, bet ir visą Šilutės kraštą (Aldona Norbutienė, Dalia Pupšytė). Grupė šilutiškių bibliotekininkų Ararato sritinėje bibliotekoje, su kuria Šilutės SVB bendradarbiauja nuo 1972, išvykos metu vykdė Kultūros ministerijos finansuotą projektą „Trys keliaujančios knygų mugės: lietuviško žodžio akiračiai“ (vadovė Dalia Užpelkienė). Tolimos Užkaukazės šalies knyginkams surengtos ir pristatytos Šilutės krašto knygos ir rašto paveldo parodos, Vakarų Lietuvos ir Lietuvos rašytojų originalioji ir verstinė knyga vaikams, Šilutės, šventusios savo vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose 500 metų jubiliejų, pažintinė, kultūrinė ir istoriografinė medžiaga, pasakojanti apie tarptautinę pasaulio šilutiškių sueigą „Šviesos parnešti, gera padaryti...“ Šilutėje, krašto žmones, įvykius ir šiandienos bendruomenės gyvenamosios ritmą. Šilutiškiai bibliotekininkai yra tradiciniai lietuviško žodžio ir rašto ambasadoriai kaimyniniame Karaliaučiaus (dab. Kaliningradas) krašte. Lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio 300 metų jubiliejaus belaukiant, kartu su Lietuvos generaliniu konsulatu Kaliningrade (kultūros atašė Romanas Senapėdis), Kaliningrado L. Rėzos lietuvių kultūros draugija, Kaliningrado A. P. Gaidaro sritine ir Kaliningrado municipaliteto bibliotekomis, surengtas trijų dienų projektinis turas K. Donelaičio muziejuje Tolminkiemyje (dab. Čystyje Prudy), Nesterovo ir Kaliningrado bibliotekose. Tarp įdomybių – šilutiškių parengta, pristatyta, atidaryta ir Kaliningrado kraštotyros muziejaus K. Donelaičio filialui Tolminkiemyje padovanota keliaujanti ekspozicija „Kristijonas Donelaitis –

laikmečio liudytojas“. Šiame muziejuje lietuviakalbiam ir rusakalbiam jaunimui surengta integruota edukacinė pamoka „Donelaičio žemės knygiai“.

Kaliningrado A. P. Gaidaro bibliotekoje skaitytojai pakviesti į K. Donelaičio „Metų“ ištraukų skaitymus lietuvių-rusų kalbomis, virtualiai pristatyta donelaitikos temos knygos ženklų paroda. Kaip ir kasmet, kolegos bibliotekininkai, rašytojai, knygų iliustruotojai iš Latvijos, Estijos ir Rusijos dalyvavo literatūrinio rudens šventės-konkurso „Prisijaukinkim žodį, paukštį, debesį...“ renginiuose, tarpžinybiniame seminare „Mokomės iš Baltijos valstybių“ su Šilutės rajono mokyklų bibliotekininkais.

Bibliotekos ir bibliotekininkų pripažinimas bei sėkmės ženklai

❶ Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės padėka F. Bajoraičio viešajai bibliotekai – aktyviai akcijos „Knygų Kalėdos“ dalyvei (2012-01-14).

❷ F. Bajoraičio viešoji biblioteka pelnė „Viešiausios Lietuvos bibliotekos“ 2012“ titulą. Įteiktas diplomai, prizas, dovana (2012-03-01).

❸ Lietuvos bibliotekininkų draugijos padėka F. Bajoraičio viešajai bibliotekai – tarptautinės IFLA konferencijos Lietuvoje organizatorei (2012-03-01).

❹ Šilutės bibliotekininkų darbo patirtis paskelbta tarptautinės konferencijos „BIBLIO‘2012“ (Brašovas, Rumunija) moksliniame leidinyje „Inovation within Libraries“ („Inovacijos bibliotekose“, Brašovas, 2012, p. 57-60).

❺ Šilutės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos direktorei Daliai Užpelkienei savivaldos dienos proga įteikta rajono savivaldybės merės Daivos Žebelenienės padėka (2012-11-04).

❻ Šilutės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos geriausiai Metų bibliotekininkei Sandrai Jablonskienei įteikta rajono savivaldybės mero Virgilijaus Pozingio padėka (2013-04-22).

❼ Dosniausiam F. Bajoraičio viešosios bibliotekos knygos renginių rėmėjui, UAB „Šilutės polderiai“ direktoriui Arūnui Jagminui, įteikta Kultūros ministro padėka (2012-04-22).

❽ Šilutiškių bibliotekininkų patirtis pristatyta tarptautinėje lydinčioje IFLO‘s konferencijoje (Klaipėda): F. Bajoraičio viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus vedėja Laima Dumšienė skaitė pranešimą „Vietinių ir tarptautinių ryšių svarba skaitytojų bendruomenei“ (anglų kalba).

F. Bajoraičio viešoji biblioteka buvo viena iš trijų (2012-08 8-9), surengtos tarptautinės Bibliotekininkų asociacijų ir institucijų federacijos (IFLA) ir Lietuvos bibliotekininkų draugijos konferencijos „Bibliotekos tinkluose: kuriančios, dalyvaujančios, bendradarbiaujančios,“ organizatorių. Pagrindinės konferencijos temos: bibliotekos tinkluose – kaip jos atrodo; bibliotekos kaip „kūrybos laboratorijos“, teikiančios vartotojams galimybes atrasti, patirti ir susijungti kūryboje; bendradarbiavimas ir partnerystė tarp viešųjų bibliotekų ir bendruomenės. Kartu su Danijos, Didžiosios Britanijos, Australijos, Rusijos ir kitų valstybių bibliotekininkais pranešimą „Vietinių ir tarptautinių bendradarbiavimo ryšių svarba skaitytojų bendruomenei“ skaitė ir šilutiškių bibliotekininkų patirtį tarptautiniu lygiu pristatė F. Bajoraičio viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus vedėja Laima Dumšienė. Pranešimas sulaukė puikaus klausytojų publikos įvertinimo.

Bibliotekos direktorius kėlė kvalifikaciją, gilino žinias ir vadybinius gebėjimus

Eil. Nr.	Data	Užsiėmimo pavadinimas	Organizatorius	Kur vyko (valstybė, šalis, miestas)
1.	02-03	Seminaras „Dėl IFLA prieškonferencijos Klaipėdoje“ organizavimo	Klaipėdos universitetas Informacinių paslaugų skyrius	Klaipėda
2.	02-13	Seminaras „E-įtrauktis ir bibliotekų vaidmuo bei	Projektas „Bibliotekos pažangai“	Vilnius

		perspektyvos“ (pažymėjimas)		
3.	03-01	Baigiamasis projekto „Bibliotekos pažangai“ renginys „Besikeičianti biblioteka“	Projektas „Bibliotekos pažangai“	Vilnius
4.	04-11	Seminaras „Viešojo sektoriaus subjektų vidaus kontrolės tikslai ir veikimas. Aktualūs buhalterinės apskaitos aspektai pagal VSAFAS“ (pažymėjimas)	UAB „Auditorių aljansas“	Klaipėda
5.	04-30	LBD konferencija „Asociacijų sėkmės formulės“ (pažymėjimas)	Lietuvos bibliotekininkų draugija	Raseiniai
6.	06-07	Tarptautinė konferencija „Pokyčiai bibliotekose – pokyčiams visuomenėje. Projekto „Bibliotekos pažangai“ poveikio vertinimo rezultatai	Projektas „Bibliotekos pažangai“	Vilnius
7.	09 11-20	Projekto „Skaitmeninės paveldosauginės knygos gyvasties ženklai“ rašymas ir finansuoto vykdymas (6000 Lt)	Kultūros rėmimo fondas	Artašatas (Armėnija) Vakarų Lietuva
8.	10 24-26	Tarptautinio projekto „Trys keliaujančios knygų mugės „Lietuviško žodžio akiračiai“ rašymas ir finansuoto vykdymas (12 tūkst. Lt)	Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas 2012-08-17 d. IV-553	Kaliningradas, Čystyje Prudy (Rusija) Vakarų Lietuva

Bibliotekinio darbo trukdžiai (ne) rezultatai

1. Aukštos kompetencijos ir profesiskai motyvuotų Šilutės SVB bibliotekinių specialistų atlyginimai nesiekia pareigybinių atlyginimų vidurkių. Statistinio bibliotekininko atlyginimas (2012) buvo: vidutiniškai priskaičiuojamas 1471 Lt, vidutiniškai išmokamas 1168 Lt.

2. Ankštose ir nefunkcionaliose viešosios bibliotekos Tilžės g. 10 pastato patalpose yra ribojamos trečiojo amžiaus žmonių, gimnazijų ir akademinio jaunimo, atvykstančių svečių ir individualių poreikių žmonių skaitybos galimybės, informacinių technologijų panauda, viešųjų kultūros erdvių knygos renginių komfortas. Aktualu perduoti ir rekonstruoti Tilžės g. 12 pastatą, kuris kartu su Tilžės g. 10 statiniu sudaro vieningą pastatų ansamblį viešosios bibliotekos funkcijoms vykdyti ir vartotojų paslaugoms išplėsti, pasinaudojant „Lietuvos bibliotekų modernizavimo programos“ valstybės lėšomis.

3. Spręstini klausimai dėl jau rekonstruotų, ar rekonstruojamų Ž. Naumiesčio, Rusnės, Kintų ir Inkaklių filialų patalpų baldų įrangos įsigijimo atnaujintoms bibliotekinėms paslaugoms šiose bendruomenėse teikti.